

Is dat ZOE?

MAASTRICHT, MAASTRICHTENAREN EN MAASTRICHTSE TAAL

Wyck

Menige buitenstaander (*boetelènder*) spreekt het verkeerd uit. Het is niet: Keramiek-terrein maar: Sjerremiek-terrein. (Je zegt immers ook geen 'kenten' als je het over 'centen' hebt). Het Céramique-terrein ligt in het stadsdeel Wyck (spreek uit: Wiek, en *laank trekke*). Dit deel van de stad is, sinds de Romeinse tijd, onlosmakelijk met 'de betere' Maasoever verbonden. Wyck is altijd een ondergeschoven kind gebleven.

Van oudsher hebben Mestreechtenere neergekeken op die worteleboere van Wiek. Zoals zo vaak is daarvoor geen enkele aanleiding. Wyck is altijd wat klein gebleven. Economisch gezien is het gebied echter belangrijker dan de buurt rondom de Vrijthof met zijn kerken, cafés en kloosters en het stadsbestuur.

In Wyck bloeit de handel en komt het spoorwegstation (de stasie). De eerste industrieën zoeken een plek aan deze zijde van de Maas. We praten dan over de NV Societé Céramique, de aardewerfabriek, maar ook aan de porseleinfabriek de Moosa, glasfabriek Stella, de Zink-

wit en tegelfabriek Rema. De oostzijde is inmiddels uitgegroeid tot het zwaartepunt van de stad. Het academisch ziekenhuis, grote delen van de universiteit, het MECC, 't Goevernement, Vodafone, DHL, de waterleiding, de autobedrijven, zij hebben er tegenwoordig allemaal hun domicilie.

Wyck is ten opzichte van de *euverkant* klein gebleven omdat het eeuwenlang niet kon uitdijen. Er was geen ruimte. Bij een hoge waterstand van de Maas, stroomde het water namelijk om Wyck heen in de zogeheten overstromgebieden. Die boden in de jaren zestig wel het tracé voor de A2.

Ook nu vormen de Maasbruggen voor veel Maastrichtenaren een barrière. Veelzeggende uitdrukkingen: *iech gaon nao Mestreech, mèh iech moot nao Wiek* of bijvoorbeeld: *'ne Wiekeneer is 'ne Mestrechteneer, mèh 'ne Mestrechteneer is geine Wiekeneer*.

Zie voor een recente beschrijving: Lem, Wil (2008). Wyck. Entree van Maastricht, Aprilis, 119p.

**TON HAMELEERS EN
ALDERT DREIMÜLLER**



Zicht vanaf de Maastrichtse binnenstadskant over de Maas op de Céramique-fabriek in Wyck (1932).

foto **Werner Mantz**